

Artikel 19b Wet op de loonbelasting 1964 (tekst 2013 + 2016), artikel 38n Wet op de loonbelasting 1964, artikel 38o Wet op de loonbelasting 1964 en artikel 39f Wet op de loonbelasting 1964**Artikel 19b, eerste lid, Wet op de loonbelasting 1964 (tekst 2013 + 2016), artikel 38n, eerste, tweede en derde lid, Wet op de loonbelasting 1964, artikel 38o, tweede lid, Wet op de loonbelasting 1964 en artikel 39f, eerste lid, Wet op de loonbelasting 1964****Afkoop pensioen in eigen beheer in combinatie met een in eigen beheer gehouden stamrecht (Vraag & Antwoord 17-001 d.d. 101117)**Inleiding

Op 1 april 2017 zijn de maatregelen van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen in werking getreden (kamerstukken [34 555](#) en [34 662](#)). Volgens het ingevoerde artikel 38n van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) is het vanaf 1 april 2017 tot en met 31 december 2019 mogelijk om het volledige in eigen beheer verzekerde deel van de opgebouwde pensioenaanspraak af te kopen of om te zetten in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (ODV). Op het moment van de afkoop of omzetting mag de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak fiscaal geruisloos worden prijsgegeven voor zover de waarde in het economische verkeer (WEV) van die aanspraak hoger is dan de fiscale balanswaarde van de tegenover die aanspraak staande pensioenverplichting. Ingeval van volledige afkoop van het in eigen beheer verzekerde pensioen, kan er volgens het eveneens op 1 april 2017 ingevoerde artikel 38o Wet LB een korting op de te belasten afkoopwaarde worden toegepast. De omvang van die afkoopkorting is onder meer afhankelijk van het moment waarop de afkoop plaatsvindt.

Vraag

Het opgebouwde pensioen van een dga is volledig in eigen beheer verzekerd. Naast de pensioenverplichting heeft de BV ook nog een loonstamrechtverplichting op grond van een met de dga gesloten loonstamrechtsovereenkomst. De dga wil de opgebouwde, in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak op grond van artikel 38n Wet LB afkopen met toepassing van de afkoopkorting van artikel 38o Wet LB. De middelen van de BV zijn echter niet toereikend om zowel de pensioen- als de loonstamrechtverplichting volledig na te komen (onderdekking).

Op het (voorgenomen) afkoopmoment van het pensioen ziet de fiscale balans van de BV er als volgt uit:

Fiscale balans			
Activa		Passiva	
Bank	100	Eigen vermogen	-/ 100
		Pensioen	50
		Loonstamrecht	150
Totaal	100	Totaal	100

De WEV van het opgebouwde pensioen bedraagt 100. De WEV van het loonstamrecht is gelijk aan de fiscale balanswaarde ad 150.

Kan de dga in deze situatie het in eigen beheer verzekerde pensioen volledig afkopen zonder gevolgen voor de fiscale behandeling van het loonstamrecht?

Antwoord

Nee, in deze situatie is het niet mogelijk om het in eigen beheer verzekerde pensioen volledig af te kopen zonder bijkomende fiscale gevolgen voor het loonstamrecht.

Op basis van de jurisprudentie dienen, ingeval van meerdere verplichtingen en onderdekking, de beschikbare middelen van een BV naar evenredigheid te worden toegedeeld aan de verschillende verplichtingen (zie [Hoge Raad 21 december 2012, nr. 11/05002, ECLI:NL:HR:2012:BY6925](#)). De beschikbare middelen van de BV kunnen voor 40 ($100/250 * 100$) worden toegedeeld aan de dekking van de pensioenverplichting en voor 60 ($150/250 * 100$) aan de dekking van de verplichting voor het loonstamrecht.

De afkoopwaarde van het in eigen beheer verzekerde pensioen is gelijk aan de fiscale balanswaarde van de pensioenverplichting ad 50 (artikel 38o, tweede lid, Wet LB). De afkoop van het pensioen zou ten laste gaan van de dekking van het loonstamrecht. Na afkoop van het pensioen zou er voor het loonstamrecht immers nog maar een dekking resteren van 50. Voorafgaand aan de afkoop was er nog 60 beschikbaar voor de dekking van het loonstamrecht.

Indien de bezittingen van de BV meer dan evenredig worden gebruikt voor de afkoop van het pensioen wordt de dekking voor het loonstamrecht aangetast. Hierdoor is feitelijk sprake van afkoop dan wel prijsgeven van een deel van het loonstamrecht. Op grond van artikel 39f Wet LB en artikel 19b, eerste lid, Wet LB (tekst 2013) heeft dit tot gevolg dat de WEV van het loonstamrecht direct volledig in de heffing wordt betrokken. De conclusie is dan ook dat volledige afkoop van het in eigen beheer verzekerde pensioen als bedoeld in de artikelen 38n en 38o Wet LB in deze situatie niet mogelijk is zonder fiscale gevolgen voor het loonstamrecht.

Op grond van artikel 38n, eerste lid, Wet LB blijft voor de vóór 1 april 2017 in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraken onder meer artikel 19b Wet LB van toepassing zoals dat artikel luidde op 31 december 2016. Hierdoor is het fiscaal ook niet

toegestaan om de pensioenaanspraken gedeeltelijk af te kopen. Bij een gedeeltelijke afkoop zal de WEV van de volledige opgebouwde pensioenaanspraak ineens tot het loon worden gerekend en zal de dga over die WEV revisierente zijn verschuldigd.

Indien het mogelijk is om het in eigen beheer verzekerde pensioen met toepassing van de artikelen 38n en 38o Wet LB volledig af te kopen zonder dat dit leidt tot een vermindering van de dekking van het loonstamrecht, is een volledige afkoop van het pensioen wel mogelijk zonder bijkomende fiscale gevolgen voor het loonstamrecht. Zolang de omvang van de naar evenredigheid aan het pensioen toe te delen beschikbare middelen gelijk is aan, of hoger is dan de fiscale balanswaarde van het pensioen, is afkoop van het pensioen veelal mogelijk omdat de dekking van de overige verplichtingen dan niet wordt aangetast.

Stel: In de situatie zoals omschreven in de vraag is de WEV van de pensioenverplichting 150. De WEV van de loonstamrechtverplichting is ook 150. Een evenredige verdeling van de bezittingen van de BV (in totaal 100) naar verhouding van de WEV van de verschillende verplichtingen betekent dat in die situatie 50 beschikbaar is voor de dekking van het pensioen en 50 voor de dekking van het stamrecht.

Volgens artikel 38n Wet LB mag de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak ingeval van volledige afkoop worden prijsgegeven voor zover de WEV van die aanspraak hoger is dan de voor die aanspraak voor de toepassing van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 in aanmerking te nemen fiscale balanswaarde van de pensioenverplichting ad 50. Op hetzelfde moment wordt de na het prijsgeven resterende pensioenaanspraak afgekocht op basis van de fiscale balanswaarde van de pensioenverplichting (50). In die situatie wordt het pensioen dus wel volledig afgekocht en kan voor de afkoop gebruik worden gemaakt van de afkoopkorting van artikel 38o Wet LB. Omdat de afkoop van het pensioen in die situatie niet leidt tot een verlaging van de dekking van het loonstamrecht, heeft de afkoop van pensioen dan geen gevolgen voor de fiscale behandeling van het loonstamrecht.